

DIOCESE TUI-VIGO

CONSELLO DE PASTORAL

Estatutos

e

Regulamento

APROBADOS O 17-12-2018

Consello Diocesano de Pastoral

Estatutos

FUNDAMENTACIÓN

O concepto “comuñón” sintetiza as ideas eclesiolóxicas do Concilio Vaticano II. Unha expresión práctica da comuñón é a participación e corresponsabilidade do Pobo de Deus na vida da Igrexa. Para concretar esta participación, o Concilio anima a que se constitúan nas igrexas particulares unha serie de organismos, entre eles o Consello Diocesano de Pastoral.¹

O sentido e alcance deste Consello irase perfilando en documentos pontificios posteriores ao Concilio.²

San Paulo VI sinalará como finalidade do mesmo:

*promover a conformidade da vida e da acción do Pobo de Deus co Evanxeo.*³

San Xoán Paulo II destacará dous aspectos do Consello Pastoral:

- É un organismo de colaboración, diálogo e discernimento.⁴
- Está animado pola espiritualidade de comuñón.⁵

O Papa Francisco no documento programático do seu pontificado, *Evangelii gaudium*, chama a unha urxente conversión pastoral das estruturas eclesiais para que todas elas sexan máis misioneiras.⁶ A misión que nace da

¹ «É moi de desexar que se estableza na diocese un consello especial de pastoral, presidido polo Bispo diocesano, formado por clérigos, relixiosos e segrares especialmente elixidos. O cometido deste consello será investigar e xustipreciar todo o pertinente ás obras de pastoral e sacar diso conclusións prácticas». *Christus dominus*, 27.e.

² Os aspectos xurídicos aparecen recollidos no Código de 1983 nos cánones 511-514.

³ *Ecclesiae Sanctae*, I,16.

⁴ «Eles [os Consellos pastorais diocesanos] son a principal forma de colaboración e de diálogo, como tamén de discernimento, a nivel diocesano. A participación dos fieis laicos nestes Consellos poderá ampliar o recurso á consulta, e fará que o principio de colaboración -que en determinados casos é tamén de decisión- sexa aplicado dun modo máis forte e extenso». *Christifideles laici*, 25.

⁵ En *Novo millennio ineunte* (nº 43-45) o Papa insiste na espiritualidade de comuñón como fonte que debe animar os organismos eclesiais para que non se convertan en “medios sen alma”. Falando do Consello Pastoral di: «a teoloxía e a espiritualidade da comuñón aconsellan unha escoita recíproca e eficaz entre Pastores e fieis, manténdooos por unha banda unidos a priori en todo o que é esencial e, por outro, impulsándooos a confluír normalmente mesmo no opinable cara a opcións ponderadas e compartidas». *Novo millennio ineunte*, 45.

⁶ Ver: *Evangelii gaudium*, 27.

comuñón é a razón última dos organismos diocesanos que o bispo debe promover, tamén do Consello Diocesano de Pastoral.⁷

A Comisión Teolóxica Internacional afirma nun documento recente:

O Consello pastoral diocesano constitúese para contribuír de xeito cualificado á pastoral de conxunto promovida polo Bispo e o seu presbiterio, chegando a ser nalgunhas ocasións tamén lugar de decisións baixo a específica autoridade do Bispo. En razón da súa natureza, a frecuencia das súas reunións, o procedemento e os obxectivos da súa responsabilidade, o Consello pastoral diocesano propónse como a estrutura permanente máis propicia para a actuación da sinodalidade na Igrexa particular.⁸

Por todo isto, en sintonía coa eclesiología de comuñón e sensible aos novos signos dos tempos, establécese o Consello Diocesano de Pastoral como un organismo ao servizo da evanxelización, por medio do que o Pobo de Deus participa e faise corresponsable da tarefa pastoral desta Igrexa de Tui-Vigo, baixo a dirección do Bispo.

CAPÍTULO I. NATUREZA E FINALIDADE

Artigo 1. O Consello Diocesano de Pastoral (CDP) é un órgano permanente, colexiado, consultivo, que reflicte a realidade da Diocese e que axuda ao bispo en todo o referente á tarefa evanxelizadora.

Artigo 2. A súa finalidade é estudar e valorar, baixo a autoridade do Bispo, o que se refire ás actividades pastorais na Diocese, e suxerir conclusións prácticas sobre elas.⁹

Artigo 3. As conclusións serán froito do diálogo sincero, o respecto e a

⁷ «Na súa misión de fomentar unha comuñón dinámica, aberta e misioneira, terá [o bispo] que alentar e procurar a maduración dos mecanismos de participación que propón o Código de Dereito Canónico e outras formas de diálogo pastoral, co desexo de escoitar a todos e non só a algúns que lle acariñen os oídos. Pero o obxectivo destes procesos participativos non será principalmente a organización eclesial, senón o soño misioneiro de chegar a todos». *Evangelii gaudium*, 31.

⁸ COMISIÓN TEOLÓXICA INTERNACIONAL, *A sinodalidade na vida e na misión da Igrexa*, 2018.

⁹ Ver: *Código de Dereito Canónico* (CIC), 511. *Ecclesiae sanctae*, 16,1.

participación na comunión. Unha vez oídas, o bispo determinará o modo e a forma de proceder, que será acatada e posta en práctica por todos aqueles a quen lles afecte.

Artigo 4. Corresponde ao Bispo diocesano aprobar os Estatutos do CDP.

CAPÍTULO II. FUNCIONES E TAREFAS

Artigo 5. Co fin de promover o compromiso evangelizador da Diocese e impulsar a acción pastoral, serán tarefas e funcións do CDP:

§ 1. Asesorar ao Bispo na elaboración do plan ou programa pastoral da Diocese.

§ 2. Intensificar a comunicación e comunión entre os diferentes grupos da Diocese; e fomentar a mutua confianza e cooperación entre clérigos, membros de institutos de Vida Consagrada e segres en torno ao Bispo como centro de unidade.¹⁰

§ 3. Manter unha permanente reflexión -intelectual e pastoral- sobre a realidade eclesial, social, cultural e política; e discernir cal é a resposta que, desde o Evanxeo, ha de ofrecer a Igrexa a esa situación concreta.¹¹

§ 4. Animar e fomentar o compromiso misionero e evangelizador da nosa igrexa diocesana, prestando especial atención a aquelas situacións nas que se vexa ameazada a dignidade da persoa humana e a mingua dos seus dereitos.¹²

¹⁰ Ver: DIOCESE DE TUI-VIGO, *XVI Sínodo Diocesano (2002-2006)*, Constitución Sinodal 74.

¹¹ Ver: Constitución Sinodal 100.

¹² Ver: Constitución Sinodal 113.117.

§ 5. Asesorar ao Bispo en todos aqueles aspectos da pastoral que queira someter á súa consideración e estudo.

CAPÍTULO III. COMPOSICIÓN DO CONSELLO

Artigo 6. O CDP componse de fieis que estean en plena comunión coa Igrexa Católica e destaquen pola súa fe, bos costumes e prudencia.¹³

Artigo 7. O CDP, en canto debe reflectir a diversidade da Diocese, ha expresar a pluralidade na comunión da igrexa particular, e ha servir para promover a colaboración coordinada dos distintos suxeitos e sectores da realidade pastoral diocesana.¹⁴

Artigo 8. Formarán parte do CDP: clérigos, membros de institutos de Vida Consagrada e, sobre todo, laicos.¹⁵

Artigo 9. Estará composto por:

1. Membros natos, que o son en función do cargo que desempeñan. Formarán parte do CDP mentres manteñen o seu cargo.
2. Membros elixidos en función da variedade de territorios e realidades diocesanas. Formarán parte do CDP polo período marcado.
3. Membros designados, que o son por libre vontade do Bispo. Formarán parte do CDP polo tempo establecido.¹⁶

¹³ Ver: CIC, 512.

¹⁴ Ver: CIC, 512.2.

¹⁵ Ver: CIC, 512.1.

¹⁶ Ver: Art. 26 de este Estatuto.

Artigo 10. As eleccións dos membros realizaranse de conformidade co regulamento do CDP.

Artigo 11. Para a análise, estudo e presentación dalgún tema poderase constituír unha Comisión de Expertos, proposta pola Comisión Permanente e aprobada polo Bispo.

§ 1. Se os membros da Comisión de Expertos non son membros do Consello Diocesano de Pastoral poderán ser invitados a participar, tanto no Pleno como na Permanente, con voz pero sen voto.

§ 2. O seu cargo termina unha vez que se dá por concluído o estudo do tema para o que foron elixidos.

CAPÍTULO IV. ESTRUCTURA DO CDP

Artigo 12. O CDP consta dos seguintes organismos:

1. Presidencia
2. Pleno
3. Comisión Permanente
4. Secretaría

PRESIDENCIA

Artigo 13. O Bispo diocesano, por razón do seu ministerio, é o Presidente nato do CDP.¹⁷

Artigo 14. Corresponde ao presidente:

1. Nomear aos membros do CDP.
2. Constituír o Consello.

¹⁷ Ver: CIC, 514,1.

3. Convocar e presidir as reunións; en casos particulares pode facelo por medio dun delegado.¹⁸
4. Aprobar a orde do día.
5. Someter a consulta os asuntos que crea convenientes.
6. Designar, a proposta da Comisión Permanente, un moderador para a reunión do Pleno.
7. Determinar o que convén facer público do tratado no Consello.

PLENO

Artigo 15. O Pleno, presidido polo Bispo, é a reunión de todos os conselleiros convocados lexitimamente.

Artigo 16. O Pleno reunirase de maneira ordinaria segundo o establece o Dereito¹⁹ e este Regulamento²⁰, e de maneira extraordinaria cando o convoque o Presidente.

Artigo 17. Para que o Pleno teña “quorum” requírese a presenza da maioría absoluta dos seus membros.

Artigo 18. As deliberacións e votacións do CDP ateranse aos seguintes criterios:

1. O pleno desenvolverá o seu traballo nun clima de diálogo e comunión, tratando de discernir por consenso o criterio que procure o maior ben para a igrexa particular de Tui-Vigo.
2. Os Conselleiros electos han de conformar o seu xuízo tendo tamén presente o sentir eclesial, as deliberacións da sesión e a súa propia reflexión persoal.

¹⁸ Ver: Circular Sgda. Congregación do Clero, nº 10.

¹⁹ Ver: CIC, 514. 2.

²⁰ Ver: Art. 15 do Regulamento.

3. O Presidente poderá recorrer á votación para coñecer con máis claridade a posición do Consello, sen que esta sexa vinculante.

COMISIÓN PERMANENTE

Artigo 19. A Comisión Permanente, convocada, presidida e moderada polo Bispo, estará composta segundo o determine o Regulamento.

Artigo 20. A Comisión Permanente reunirse de ordinario cando sexa necesario preparar as sesións do Pleno, e con carácter extraordinario cando o Presidente o considere oportuno.

Artigo 21. Corresponde á Comisión Permanente:

1. Organizar a sesión do Pleno. Para iso establecerá a orde do día, preparará a documentación necesaria e preverá o método de traballo.
2. Propoñer ao Bispo o moderador da reunión do Pleno e, se fose necesario, o relator do tema ou os membros da Comisión de Expertos.
3. Asesorar ao Bispo en asuntos pastorais urxentes informando posteriormente ao Pleno, se o Bispo o considera oportuno.
4. Realizar outras funcións que o Bispo lle encomende.

SECRETARÍA

Artigo 22. O Secretario será proposto polo Consello e designado polo Bispo. Pasará a ser membro do CDP se non o era xa. Exercerá tamén como secretario da Comisión Permanente.

Artigo 23. Correspóndelle:

1. Cursar a convocatoria do Pleno e da Permanente.
2. Notificar aos membros do Pleno a orde do día e enviar a documentación correspondente.
3. Coordinar os preparativos e desenvolvemento das sesións.
4. Informar das ausencias e presencias dos membros do CDP.
5. Levar o rexistro das altas e das baixas dos membros do Consello.
6. Levantar e arquivar as actas das sesións do Pleno e da Permanente.
7. Facilitar a información que, con autorización do Bispo, ha ser publicada.

MODERADOR

Artigo 24. O Moderador, nomeado polo Bispo a proposta da Comisión Permanente, ten como función conducir a reunión do Pleno: introduce os temas a tratar, dá a palabra a quen vai intervir, ordena o debate e controla o tempo das intervencións, reconduce o debate cando se desvía da temática tratada, dá paso ás votacións que teñan lugar e enuncia o resultado das mesmas.

CAPÍTULO V. VACANTES, ASISTENCIA, CESE E DISOLUCIÓN

Artigo 25. As vacantes que se produzan ao longo do período serán cubertas, ata cumprir mandato, polo seguinte procedemento:

1. As dos membros natos, por quen lle sucede no cargo.
2. As dos membros elixidos, polo substituto.

3. As dos membros designados, segundo o parecer do Bispo, se o crese necesario.

Artigo 26. Os Conselleiros ao aceptar o seu cargo asumen o deber de asistir ás sesións do Consello.

Artigo 27. Os Conselleiros cesan por:

1. finalizar o tempo do seu cargo,
2. renuncia voluntaria aceptada polo Bispo,
3. incumprimento das condicións de idoneidade establecidas polo dereito da Igrexa.

Artigo 28. No caso de ausencia reiterada, non xustificada, o conselleiro poderá ser cesado e substituído.

§ 1. Calquera membro do Consello poderá ser cesado polo Presidente por razón grave ou causa xusta.

Artigo 29. O Bispo poderá disolver o Consello cando o requiran graves razóns pastorais. Tamén queda disolto “ipso iure” ao quedar vacante a Diocese.²¹

CAPÍTULO VI. MODIFICACIÓN DO ESTATUTO

Artigo 30. O Bispo diocesano poderá promover unha modificación do Estatuto cando o considere oportuno, oído previamente o parecer do Consello.

²¹ Ver: CIC, 513,2.

Consello Diocesano de Pastoral

Regulamento

CAPÍTULO I. COMPOSICIÓN DO CONSELLO

Artigo 1. O CDP está formado por clérigos, membros de institutos de Vida Consagrada e, sobre todo, laicos; e consta de membros natos, electos e de libre designación.

Artigo 2. Serán membros natos do CDP:

1. Vigairo Xeral
2. Vigairo Episcopal de Pastoral
3. Vigairo Episcopal para o Clero
4. Vigairo Episcopal de Economía
5. Vigairo Xudicial
6. Delegado Episcopal de Apostolado Segrar
7. Delegado Episcopal para a Vida Consagrada
8. Delegado Episcopal de Acción Caritativo-Social
9. Delegado Episcopal de Educación na Fe
10. Delegado Episcopal de Liturxia
11. Secretario do Consello de Presbiterio
12. Presidente/a de CONFER Diocesana
13. Presidente/a do Consello Diocesano de Laicos
14. Director/a das Obras Misionais Pontificias.²²

²² En caso de que non sexa sacerdote (Ver: «*Cooperatio missionalis*». Instrución da Congregación para a evanxelización dos pobos sobre a cooperación misioneira, 1-outubro-1998, nº9).

Artigo 3. Serán membros elixidos do CDP:

§ 1. Catro de entre os clérigos diocesanos: sacerdotes e diáconos.

Serán elixidos por outras tantas zonas da Diocese para facer presente a diversidade de realidades e ambientes. Estas zonas son:

1. *Zona Norte:* Arciprestados de Redondela-Oitavén e A Louriña.
2. *Zona Sur:* Arciprestados de Tui-Entenza, A Guarda-Tebra e Miñor.
3. *Zona Centro:* Arciprestados de Tea, Montes-Mondariz e San Martiño.
4. *Zona Vigo:* Arciprestados de Casablanca, Centro, Lavadores, Fragoso, Santo André e Teis.

§ 2. Tres de entre os membros de Institutos Relixiosos e Sociedades de Vida Apostólica.²³

Serán elixidos en función do servizo que prestan:

1. Servizo educativo.
2. Servizos sociais.
3. Servizo parroquial.

§ 3. Vintecinco de entre os laicos.

A. Tres por Movementos e Asociacións:

- a) Un por Acción Católica.
- b) Dous a escoller de entre os outros Movementos, Asociacións e Grupos pertencentes ao Consello Diocesano de Laicos.

B. Catorce polos Consellos e Comisións pastorais parroquiais, un por cada arciprestado.

²³ Neste grupo non poden ser elixidos nin elixir os relixiosos con cargo pastoral (párrocos ou vicarios parroquiais), xa que están vinculados ao arciprestado no que exercen o seu ministerio.

C. Catro por grupos de persoas:

- a) Un pola mocidade (membros dos grupos xuvenís, xente nova que colabora nas parroquias, etc.)
- b) Un polos maiores (xente maior que colabora en actividades parroquiais, membros de Vida Ascendente, etc.)
- c) Dous polas familias, un matrimonio (membros de ENS, membros de Familia Cristiana, grupos de familias que se reúnen esporadicamente na parroquia ou noutros ámbitos pastorais, etc.)

D. Catro por sectores pastorais:

- a) Un por Cáritas.
- b) Un polos colaboradores noutras realidades de acción caritativo-social (membros do voluntariado de acción social, de pastoral da saúde, Conferencias de S. Vicente de Paul, Pastoral do mar, etc.)
- c) Un polos colaboradores na acción educativa (catequistas, profesores de relixión, axentes de formación permanente, etc.)
- d) Un polos colaboradores na acción litúrxica (membros dos equipos de liturxia, do coro parroquial, dos lectores e acólitos, etc.)

Artigo 4. Para lograr un reflexo máis equilibrado ou en atención ás necesidades do propio CDP, o Bispo poderá designar libremente outros membros ata un número máximo de tres.

Artigo 5. A Comisión de Expertos estará composta, como máximo, por tres persoas que sexan peritas na materia ou que teñan experiencia nese ámbito.

CAPÍTULO II. ELECCIÓN DOS MEMBROS

Artigo 6. A elección dos sacerdotes que fan presentes aos diversos territorios é responsabilidade do vigairo episcopal para o clero en colaboración cos arceprestes.

§ 1. Os diáconos poderán elixir e ser elixidos dentro do territorio onde exercen o seu ministerio.

Artigo 7. A elección dos membros de Institutos Relixiosos e Sociedades de Vida Apostólica é responsabilidade do presidente/a da CONFER.

Artigo 8. A elección dos segres distribúese da seguinte maneira:

1. Dos Movementos e Asociacións responsabilizase o Consello Diocesano de Laicos.
2. Do membro elixido por Cáritas responsabilizase a propia entidade.
3. Dos Consellos e Comisións pastorais parroquiais responsabilizase o vigairo episcopal de pastoral en colaboración cos arceprestes.
4. Dos grupos de persoas responsabilizase o vigairo episcopal de pastoral en colaboración cos delegados.
5. Dos sectores pastorais responsabilizase o vigairo episcopal de pastoral en colaboración cos delegados.

Artigo 9. Unha persoa só pode pertencer ao Consello en función dun criterio de elección.

§ 1. Non pode ser elixido quen xa pertence ao Consello pola súa condición de membro nato.

§ 2. Se unha persoa que foi elixida para formar parte do Consello pasa a ser membro nato, deixará a súa condición de electo e será substituído polo suplente.

Artigo 10. As votacións dos membros do CDP rexeranse polo establecido no dereito da Igrexa.²⁴

§ 1. As votacións serán convocadas con suficiente antelación.

§ 2. Un dos presentes fará de secretario, recontará os votos e levantará acta, na que debe constar: número de asistentes, número de votos e resultado das votacións. Esta acta deberá enviarse á Curia diocesana.

§ 3. Na votación de membros electos hai que designar un titular e un substituto.

CAPÍTULO III. DURACIÓN, ASISTENCIA E CESE DO CDP

Artigo 11. O CDP constituirase por un período de catro anos.

§ 1. Os membros electos non poden ser membros do Consello máis de dous períodos consecutivos.

Artigo 12. Os membros do Consello teñen a obriga de asistir ás reunións.

§ 1. Se unha causa seria lles impide asistir, deben comunicalo ao Secretario do Consello e notificárllelo ao substituto, cando o haxa.

Artigo 13. Tres ausencias consecutivas non xustificadas, e notificadas polo Secretario ao interesado, implican o cese automático.

²⁴ Ver: CIC, 119,1.

CAPÍTULO IV. A COMISIÓN PERMANENTE

Artigo 14. A Comisión Permanente do CDP estará composta por:

1. Presidente
2. Vigairo Episcopal de Pastoral
3. Secretario do Consello
4. Cinco persoas elixidas polo Pleno de entre os membros do Consello:
 - 1 clérigo
 - 1 membro dos Institutos de Vida Consagrada
 - 3 segrares

CAPÍTULO V. PLENO DO CONSELLO

Artigo 15. O pleno reunirase en sesión ordinaria tres veces ao longo do curso, previa convocatoria formulada con vinte días de antelación e na que constará a orde do día e, se a houbese, a documentación oportuna.

§ 1. Para as sesións extraordinarias é suficiente con anunciar día, lugar e hora da reunión.

Artigo 16. As votacións:

1. serán secretas, a non ser que o Pleno decida que sexan públicas.
2. Só os presentes na sesión do Consello teñen dereito a voto, non podendo haber voto delegado.
3. Para a elección de persoas seguirase o indicado no canon 119,1.

4. Para outros asuntos será considerada como proposta do Consello aquela que obteña a maioría de dous terzos dos votos.

CAPÍTULO VI. MODIFICACIÓN DO REGULAMENTO

Artigo 17. O Bispo diocesano poderá modificar o Regulamento cando o considere oportuno e as necesidades pastorais o aconsellen.